

KOULUTERVEYSKYSELY TUOTTAI MONIPUOLISTA TIETOA

Mäntsälässä järjestettiin tammikuun lopulla Hyvinvointiseminaari, jossa käytiin läpi Mäntsälän kouluterveyskyselyn 2019 tulokset moniammatillisissa tiimeissä ja mietittiin toimenpide ehdotuksia esille tulleisiin huolestuttaviin ilmiöihin. Seminaariin osallistui n. 80 henkilöä, ammattilaisia, kuntapäätäjää ja nuorisvaltuuston edustajia.

Kahden vuoden välein tehtäviin kouluterveyskyselyihin osallistuvat perusopetuksen 4. ja 5 luokkalaiset ja heidän vanhemmat, 8. ja 9. vuosiluokan oppilaat, lukiokoulutuksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat sekä ammatillisen oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Kouluterveyskysely tuottaa kattavasti luotettavaa seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä, opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaavuudesta.

Kouluterveyskyselyn tuloksissa tuli esille mm. että, mäntsäläläisten nuorten keskusteluyhteys vanhempien kanssa on parantunut ja valtaosa nuorista varsinkin pojat ovat tyytyväisissä elämäänsä ja kokevat terveytensä hyväksi. Mäntsäläläiset nuoret harrastavat aktiivisesti omatoimista liikuntaa. Suositujia harrastuksia ovat tyttöjen aktiivinen taiteen ja kulttuurin harrastaminen, näyttelemine, sirkus, tanssi ja kuvataide, pojilla korostuu mobiililaitteilla pelaaminen.

Huolestuttavista nostoista muutamia esimerkkejä: kaikissa ikäryhmissä yhä useampi nuori jättää aamiaisen syömättä samoin koululounas jää useammalta väliin kuin kaksi vuotta sitten. Samaan aikaan ylipainoisten määrä on lisääntynyt kaikissa tutkituissa ikäluokissa, Mäntsälässä lähes joka viides 8. ja 9 luokkalainen on ylipainoinen, ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevista kolmannes on ylipainoisia. Myös lukioikäisten ylipainoisuus on lisääntynyt ollen kuitenkin huomattavasti vähäisempää kuin 8. ja 9 sekä ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla. Nuorten netissä oleminen on lisääntynyt oleellisesti ja tuloksista tuli esille, että monet nuoret halaisivat rajoittaa netissä olemistaan, mutta eivät pysty siihen. Koulukiusaamista esiintyy kaikissa ikäluokissa varsinkin tyttöjen osalta. Kiusaamista tapahtuu yhä useammin some maailmassa. Kiusaamisen vastainen toiminta on tärkeä osa koulun ja kodin yhdessä ja erikseen tehtävää työtä.

Vuoden 2019 kouluterveyskyselyssä selvitettiin myös nuorten elämässään kokemaa häirintää ja väkivaltaa. Kyselyyn vastanneista yli 10 prosenttia on joutunut häirinnän tai väkivallan kohteeksi. Pojilla fyysisen uhan kokemukset ovat tyttöjä yleisempiä. Tytöt taas kokevat seksuaalista ahdistelua tai ehdottelua poikia useimmin. Lähes 30 prosenttia 8. ja 9. luokkalaisista ja ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevista tytöistä on kokenut seksuaalista häirintää puhelimesta ja internetissä.

Kouluterveyskyselyn tuloksia käsitellään monien eri toimijoiden yhteistyöllä. Koulut käsittelevät tuloksia osana oppilashuollon yhteistyötä sekä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Kouluterveyskyselyn sisällöt ja tulokset ovat osa lasten ja nuorten elämää, jonka vuoksi lasten ja

nuorten osallisuus asioiden käsittelyssä on tärkeitä mm. kotona vanhempien tai muiden aikuisten kanssa asiasta keskusteltaessa.

